

Noordpool (bijna) in zicht

Bodø is, samen met de regio Nordland, de eerste culturele hoofdstad van Europa boven de poolcirkel. De ideale plek voor midzomernachtmijmeringen.

tekst & foto's **Esther te Lindert**

1 NORDLAND Met de trein naar de midzomerzon

Tussen dennen en berkenstammen flitst een roodgeschilderde hut, dan duikt de trein een tunnel in. Aan de andere kant wachten fjorden met verscholen baaien en haventjes waar bootmasten blikkeren in de zon. De route voert langs azuurgroene rivieren, voorbij de poolcirkel waar sneeuwvlaktes je doen grijpen naar je zonnebril.

De trein van Trondheim naar Bodø doorkruist de regio Nordland in Noord-Noorwegen en overbrugt in tien uur een afstand van ruim 700 kilometer. Halverwege even de benen strekken? Maak een tussenstop in Mosjøen, een rijtje boothuizen van boeren dat aan het eind van de negentiende eeuw uitgroeide tot stad, toen een Engelsman de omringende bossen opkocht. De gekapte bomen drevén over de Vefsna naar de zaagmolen van Mosjøen, vanwaar ze werden verscheept naar Engeland. Aan de overkant van de rivier biedt de Helgelandstrappa, met vijfduizend treden, mooie vergezichten – de via ferrata aan de steile rotswanden overigens ook. Geen adrenaline- maar kunstjunkie? In de negentiende-eeuwse boothuizen en vissershutten in de wijk Sjøgata vind je cafés en galerieën met werk van lokale kunstenaars.

De haven van Bodø. FOTO GETTY

2 BODØ Een jaar lang culturele hoofdstad van Europa

In Bodø, een kleine stad net boven de poolcirkel, gaat de zon niet meer onder. Rond middernacht is het licht laag, de schaduwen lang. De hoge ruiten van bibliotheek en concertgebouw Stormen weerspiegelen de haven en de roze wolkenluchten erboven. Deze plek langs de waterkant is dé culturele trekpleister van Bodø. De architecten ontwierpen het gebouw met een speels knikje in de gevel, en een witte buitenzijde als ode aan die lange, lichte zomernachten.

Overdag zijn er tentoonstellingen, pop-upgalerieën en er is een stadsmuseum, dit jaar omgedoopt tot Sámi-museum. Maar de midzomer is ook een uitnodiging om 's nachts in stilte en licht te wandelen door Svenskebyen, een wijk met kleurrijke houten huizen, geschenken door het Zweedse Rode Kruis na het bombardement van de Duitse luchtmacht in 1940. Of slenter in die nachtelijke uren langs de straatkunst en zie felgroen noorderlicht over de muren waaien.

De hoge ramen weerspiegelen de roze wolkenluchten

Tussenstop Mosjøen. Rechtsboven: op de Keiservarden.

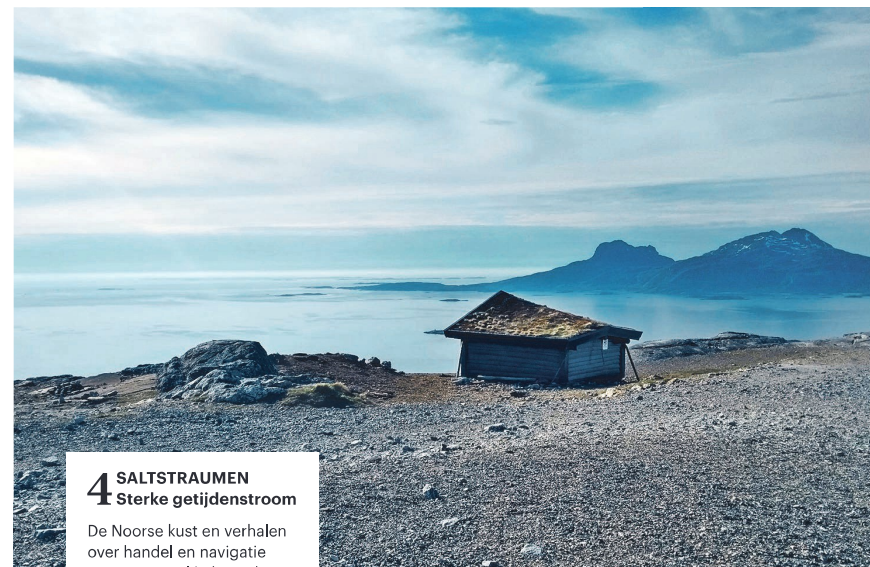
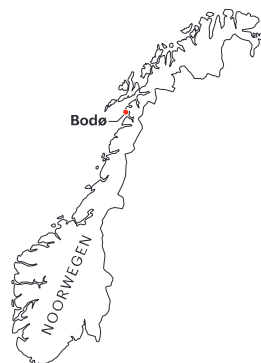
3 KEISERVARDEN Een magnifiek panoramazicht

Net buiten het centrum knerpen op de late avond fietsbanden over het grind. Op naar het noorden, de stad uit, langs de rivier en moestuinen waar aardbeien worden gekweekt – de zoetste van het land komen dankzij de midzomerzon uit dit deel van Noorwegen. Smalle paadjes kronkelen tussen berken waar boomchors vanaf is geknabbeld door elanden. Zo'n vijf kilometer ten noorden van Bodø doemt Keiservarden op. Dit plateau dankt zijn naam aan keizer Wilhelm II van Duitsland, die met zijn entourage de berg aan het eind van de negentiende eeuw beklom.

Op de top zie je hoe betoverend dit landschap is. In het zuiden fonkelt de stad, in het oosten glijdt sneeuw van bergflanken in blauwe meren. Daarachter strekt het witte landschap zich uit tot voorbij de grens met Zweden. Voor de kust, westwaarts, trekt zeemist op. Nog net zichtbaar: de contouren van de Lofoten-eilandengroep en de zon die dobbert op zee.

CULTURELE EVENEMENTEN

Omdat Bodø en de regio Nordland culturele hoofdstad van Europa zijn, worden er dit jaar meer dan duizend evenementen georganiseerd. Een greep uit de zomerprogramma's: de première van de opera *Ingrid van Barrøy* – gebaseerd op de Noorse romanreeks van Roy Jacobsen, een biënnale van landschapskunst, een festival met historische boten, dans en poëzie langs wandelpaden en bij hutten. Zie ook: bodo2024.no. Meer informatie over Bodø en Nordland: bodo2024.squarespace.com en nordnorge.com

4 SALTSTRAUMEN Sterke getijdenstroom

De Noorse kust en verhalen over handel en navigatie staan centraal in het Jekkefartsmuseet. Paard en hamer? Het was strikt verboden deze woorden uit te spreken aan boord van jekts, de vrachtboten waarmee in de middeleeuwen stokvis vanuit de noordelijke Lofoten naar Bergen werd vervoerd. Op zee zouden 'landtermen' onderwaterwezens weleens ongunstig kunnen stemmen, zo geloofden de schippers.

Die kracht van wilde wateren kun je ook zelf ervaren in een speedboot. Vanuit de haven scheert hij Saltfjorden in, langs door ijs uitgesleten rotsformaties en een zalmkwekerij. Iets verderop ligt een eiland waar eeuwen geleden een hoveling van het Deense koningshuis het privilege kreeg een boerderij te bouwen.

Eenmaal bij Saltstraumen is de zuigende werking van een van de sterkste getijdenstromingen ter wereld goed te voelen. Elke zes uur kolk 400 miljoen kubieke water door de smalle straat tussen twee eilanden. Als de stroming op zijn sterkst is, kunnen zich draaikolken vormen tot vijf meter diep.

PER TREIN NAAR HET NOORDEN

Vanaf Nederland reis je in drie dagen met de trein via Kopenhagen en Oslo naar Trondheim. De Nordlandsbanen tussen Trondheim en Bodø behoort tot Europa's mooiste treinreizen. De spoorlijn is dit jaar ook onderdeel van Bodø2024, met onder andere theater en poëzie langs de route. Meer informatie: trainway.no en hinorth.no/en. Treintickets naar Kopenhagen via NS International: nsinternational.nl. Tickets van Dene-marken naar Noorwegen zijn te boeken via de Noorse spoorwegmaatschappij SJ: sj.no/en

5 MJELLE Kampvuur op een strand met bloedrode kristalletjes

Hoog boven zee en strand zweeft de zeearend. Hij regeert met sterke klauwen en een spanwijdte van zo'n tweeënhalve meter over zijn koninkrijk; Bodø en omgeving kent de grootste populatie ter wereld. Onder hem ligt het roze en rood getinte strand van Mjelle. Weer en wind hebben granaatmineralen uit de rotsen gesleten. Een stroompje sijpelt van de bergen via het strand naar zee, bloedrode kristalletjes mengen met zandkorrels. De ideale plek voor middernachtmijmeringen op een rots en smeulende vuurtjes tot de vroege ochtend.

Wie na al die wakkere uren tolt van slaap, kan zich ook laten wiegen in de drijvende sauna in de haven van Bodø. Buiten klotsen arctische golven tegen de rand, binnen sist water op steen en geuren pijnbomen en cederhout. Maar door de ruiten en geloken ogen schijnt – onverbidde – de midzomerzon.